

TRANSFORMANT MIRADES

MÉS ENLLÀ D'UN ESPAI

CEIP MONTOLIVET

COORDINADORA: ESTEFANÍA
TORRES LARA

TIPOLOGIA:PIIE

ÍNDEX

JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

3

PROJECTE

6

Marc teòric

6

Metodologia

9

Viabilitat i perdurabilitat

13

Recursos i espais

14

Plurilingüisme

15

Transferibilitat i pla de difusió

16

Participació

18

IMESURES DE RESPOSTA A LA INCLUSIÓ

20

PROCÉS D'AVALUACIÓ

22

CONCLUSIONS I IMPACTE

24

1. JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

1.1 JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

El CEIP Montolivet està ubicat a la Plaça Parc de Montolivet de la ciutat de València. Compta amb un total de 12 unitats d'educació Primària, 5 unitats d'educació Infantil (s'ha sol·licitat un aula de dos anys per al proper curs) i un aula UECO de comunicació i llenguatge.

La nostra escola es caracteritza per ser una escola oberta i inclusiva amb un alt percentatge d'alumnat amb NEE i de caràcter compensatori, en la que la convivència i el respecte suposen un eix fonamental i part de la nostra senya d'identitat.

Per aquesta raó, és necessari fer una reflexió al voltant de la eficàcia i idoneïtat de les nostres pràctiques educatives, per tal d'aconseguir un model educatiu que s'ajuste a tots els ritmes madurats i diferents estils d'aprenentatge del nostre alumnat.

En els últims anys, gràcies a les aportacions de la neurociència aplicades a l'àmbit educatiu, s'ha demostrat i reconegut el paper de les pedagogies actives com una filosofia educativa enriquidora, inclusiva i respectuosa amb la infància.

Això implica un canvi de mirada cap a l'infant, un coneixement del seu desenvolupament i ritmes de maduració, així com una actitud de comprensió i de respecte mutu.

Les criatures, especialment en el seu primers anys, aprenen a través del descobriment, la curiositat i la connexió amb l'entorn, per la qual cosa l'emoció i la passió han de ser el motor d'eixe aprenentatge.

Des d'esta mirada, la infància té veu i vot, se li té en compte i la seua opinió és important a l'hora de prendre decisions i a l'hora de formar part del seu procés d'ensenyament i d'aprenentatge.

Des d'esta visió, el projecte "Transformant mirades. Més enllà de l'espai" pretén reflexionar i prendre partit en les següents tres qüestions:

- Canvi de l'espai educatiu. Trencar amb l'estructura d'aula tradicional per a afavorir l'autonomia de l'alumnat i oferir-li situacions d'aprenentatge variades i significatives.
- Canvi docent. Reflexionar sobre la nostra pràctica diària, la manera de relacionar-nos amb el nostre alumnat i l'eficàcia de la metodologia que utilitzem.
- Canvi personal. Obrir la ment i expandir els nostres aprenentatges més enllà del que ja coneixem per a poder aconseguir un verdader creixement personal i professional.

Així doncs, amb esta idea en ment i guiant-nos per tot el que sabem sobre l'eficàcia de les pedagogies actives en edats primerenques, volem dur a terme un projecte d'innovació que impulse el canvi que s'ha iniciat de manera espontània i natural en l'etapa d'educació Infantil en el nostre centre educatiu.

En poc temps, hem anat introduint la utilització de diferents metodologies actives amb molt bons resultats i amb valoracions positives de les famílies.

Actualment, hem iniciat la introducció de les estacions d'aprenentatge i l'aprenentatge basat en projectes en algunes aules, però veiem la necessitat de fer un pas més enllà i iniciar un projecte unificat, que perfile una línia metodològica comuna dins de la nostra etapa i que en un futur servisca d'inspiració per a l'etapa següent.

Este projecte suposaria una oportunitat per a crear esta línia metodològica comuna, poder acabar d'implantar les metodologies ja iniciades en la resta de les aules, i en definitiva transformar els espais a través d'ambients d'aprenentatge per a fer-los més afins als principis educatius que impregnen la filosofia de les pedagogies actives.

Finalment, la incorporació dels ambients d'aprenentatge de lliure circulació dins de la nostra jornada lectiva, suposaria un enriquiment per a l'alumnat a través de les possibilitats que ofereix este tipus d'activitats internivell, al mateix temps que aconseguim adequar les aules perquè resulten espais més harmoniosos, acollidors i estimulants, en definitiva més concordes a la nostra idea d'infància respectuosa.

1.2 OBJECTIUS GENERALS

Tenint en compte la idea d'infància esmentada anteriorment, el projecte educatiu i la programació docent ha d'anar encaminada a satisfer les necessitats dels infants en els seus primers anys de vida. Així, podríem establir alguns principis pedagògics que ens proporcionarien una visió global de la idea d'aprenentatge que volem reflectir en el següent projecte d'innovació i en última instància incorporar al projecte educatiu del centre.

- L'infant és el principal protagonista del seu aprenentatge. El subjecte té un paper actiu a través de la pedagogia del descobriment. L'educació es concep com un procés que va de dins cap a fora.
- Que atenga una educació integral de l'alumnat basat en un aprenentatge globalitzat, sent igual importància als aspectes cognitius, físics, socials i emocionals.
- Educació democràtica. Procés constant de presa de decisions.
- Paper de l'adult com a guia i observador dels processos.
- Es reconeix que la intel·ligència és diversa, i que cada individu té talents naturals sobre la base dels seus interessos i preferències.

- Joc i experimentació com a base de l'aprenentatge emmarcat en un ambient que ofereix totes les possibilitats de desenvolupament.
- Ambient segur, físic i emocionalment, acollidor i harmoniós, amb límits i normes clares, perquè gradualment l'alumnat adquireix un sentit de responsabilitat cap a l'espai.

A més a més, amb la implementació de les diferents metodologies actives que es volen dur a terme amb el present projecte, i en concret amb els espais d'aprenentatge autònom i de lliure circulació que es vol incorporar a la nostra pràctica docent habitual es contribueix a desenvolupar els objectius generals de l'etapa de l'educació infantil esmentada en el Decret 100/2022.

a) Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.

b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.

c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.

d) Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva de si mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.

e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda, i evitant qualsevol tipus de violència. Amb aquest mateix objectiu, les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten s'han de regir pel reconeixement dels drets de les xiquetes i xiquets i pels principis del disseny universal d'aprenentatge (DUA).»

f) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.

g) Comunicar i representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.

h) Explorar les destreses relatives al pensament logicomatemàtic, la lectura i l'escriptura, el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades.

i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers esta diversitat.

j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dues llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera.

1.3 OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els objectius específics que es desprenen d'aquest i que es volen aconseguir amb la implantació d'aquest projecte són:

- Potenciar l'autonomia de l'alumnat i la interacció amb els seus iguals.
- Proporcionar un estat de benestar, emocional i afectiu, aportant seguretat.
- Estimular la creativitat i imaginació.
- Facilitar experiències que contribueixen el desenvolupament de tots els sentits.
- Millorar les possibilitats d'aprenentatge a través del descobriment.
- Fomentar estratègies de comunicació funcional de l'alumnat, dins del seu context natural (escola).
- Millorar la inclusió educativa de l'alumnat, quant més desenvolupats estiguen els canals d'entrada de la informació de l'exterior, més avançats seran els aprenentatges.
- Treballar en un ambient que afavoreix la concentració i l'adquisició d'aprenentatges.
- Desenvolupar al màxim el potencial de les habilitats curriculars, socials i intel·lectuals.
- Augmentar la participació de l'alumnat a les activitats del centre ordinari.
- Conèixer el canal prioritari pel que l'alumnat rep la informació, així com el grau de sensibilitat als estímuls.
- Capacitar els professionals en l'ús del material educatiu per a l'estimulació sensorial.

2. PROJECTE

2.1 MARC TEÒRIC

Segons es concreta en el D 100/22 del 29 de Juliol de 2022, pel qual s'estableix el currículum per a l'ensenyament de l'Educació infantil, *"aprendre és per al xiquet o la xiqueta, un procés, tant individual com social, de construcció de nous significats a través de les relacions que li ofereix la realitat que li envolta. En este procés d'aprenentatge enriqueix els propis coneixements, les actituds i les destreses, prèviament adquirits, i li permet aplicar-los a les noves situacions cada vegada més complexes"*.

Per tant, la finalitat d'esta etapa és pensar en un xiquet o xiqueta com a protagonista dels seus processos de creixement i desenvolupament. Esta idea modifica i reconsidera el sentit de currículum perquè l'educació s'entén com la

capacitat de l'equip educatiu d'oferir a les xiquetes i als xiquets oportunitats d'experiències, no de simplement de continguts.

Per tal d'oferir estes oportunitats al nostre alumnat i de començar un canvi metodològic des de la seua base, volem implementar a l'etapa d'educació Infantil les pedagogies actives.

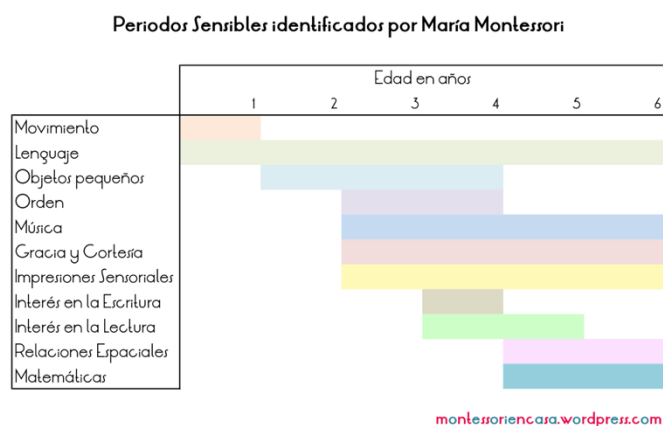
EN QUÈ ENS BASEM PER A APOSTAR PER ESTE CANVI DE MIRADA CAP A L'EDUCACIÓ?

Els pilars en els quals se sustenten les diferents pedagogies actives, van nàixer arran d'una profunda observació del infant i de com este interactuava amb el seu entorn. La majoria d'elles van resultar ser pioneres en el camp de l'educació, ja que, sense saber-ho, estaven basades en aspectes que posteriorment han sigut estudiats i provats per la neurociència.

Actualment, es pot dir que les pedagogies actives estan avalades a nivell científic per estos estudis, tant en la seua manera d'enfocar l'aprenentatge, com en la relació que es manté cap a la infància.

Com explica en els seus llibres *Francisco Mora*, autor especialitzat en neurociència aplicada a l'educació el procés de desenvolupament del nostre cervell es duu a terme per cicles, que depenent del professional es catalogarien amb períodes crítics o períodes sensibles.

Des d'este punt de vista, els períodes crítics i els períodes sensibles són processos complementaris, és a dir, existeixen moments claus en els quals es desenvolupa determinada capacitat de manera més o menys innata en l'ésser humà, i que es dona en un període determinat (començar a caminar, a parlar...) i altres en els quals amb l'adequada estimulació ambiental i l'adequada maduració del subjecte es desenvoluparan i perfeccionaran capacitats més complexes (aprendre a llegir o a escriure, desenvolupament del llenguatge verbal...)

Emoció i entusiasme són també claus, ja que cap aprenentatge és durador sense activar els centres emocionals. L'aprenentatge està estretament relacionat amb l'experiència emocional que ens provoca esta situació d'aprenentatge.

Un altre punt a tindre en compte és el moviment. *Emmi Pickler* sostenia que perquè el xiquet o la xiqueta es desenvolupe, és essencial que es pugui moure amb llibertat i que els adults no intervinguen en este moviment.

En definitiva, gràcies al camp de la neurociència aplicada a l'àmbit educatiu, ara sabem que el cervell és dúctil, mal·leable, i va canviant físicament al llarg de la vida gràcies a les experiències que vivim. Quan vivim una experiència, les cèl·lules del cervell s'activen i es creen connexions entre les diferents parts del cervell, i que a més a més, aquesta experiència ha d'activar els centres emocionals per aconseguir un aprenentatge significatiu i durader.

Així doncs, l'aprenentatge a través de l'experiència, factor comú en totes les pedagogies actives, pot ser la millor opció per a enfocar l'ensenyament del nostre alumnat.

PER QUÈ INTRODUIR ELS ESPAIS D'APRENTATGE I ALTRES PEDAGOGIES ACTIVES EN EL NOSTRE CENTRE EDUCATIU?

Quan parlem de pedagogies actives, les escoles o espais que ho duen a terme comparteixen uns principis fonamentals que suposen un canvi de mirada cap a la infància, de respecte i comprensió. Això implica no parlar de mètodes concrets ni de manuals, sinó més aviat d'una filosofia pedagògica.

De la mateixa manera, quan ens referim a espais o ambients d'aprenentatge autònom o de lliure circulació com una pedagogia activa, no únicament ens referim als recursos i materials manipulatius que estan a la nostra disposició, sinó més aviat a un enfocament o paradigma educatiu molt més profund. Es tracta doncs, de reflexionar sobre ambients i espais educatius que creen les condicions necessàries perquè siguin

els propis infants els veritables protagonistes del seu aprenentatge i el docent un guia d'este procés.

QUÈ POT SERVIR-NOS D'INSPIRACIÓ EN LA TRANSFORMACIÓ DE LES NOSTRES MIRADES?

Existeixen diferents pedagogies que ens serveixen d'inspiració per a la realització del present projecte.

- **Montessori.** Maria Montessori va introduir grans claus a l'hora d'entendre la infància i revisar el paper de l'adult. Si ens centrem en la transformació d'espais, ressaltem la seua visió sobre l'ambient preparat: espais distribuïts en àrees de treball, cada àrea té materials específics a l'altura de les criatures, disposats de forma ordenada i neta, fomentant la màxima autonomia.
- **Reggio Emilia.** A les escoles amb la filosofia de Reggio Emilia l'ambient es considera un tercer educador. Es té molt en compte l'estètica de l'entorn, la bellesa, l'harmonia i la creativitat. S'usen múltiples materials reciclats i naturals amb les quals crear situacions d'aprenentatge experiencials i sensorials.
- **Escoles Waldorf.** En estes escoles es creen espais acollidors, que simulen una segona llar, amb mobiliari cuidat i l'ús de materials naturals i de gran qualitat. Els aprenentatges estan relacionats amb la naturalesa i l'entorn que envolta a la infància.
- **André Stern i la seua idea del joc.** Ressalta la importància del joc, entenent com a tal aquell que és lliure i espontani per part del xiquet/a, entenent que per a les criatures el joc i el treball no són oposats, sinó complementaris. Considera que cada xiquet/a pot ser un geni en allò que li entusiasma, i per tant no en funció de criteris prefabricats, si no en allò que li és innat i que active els seus centres emocionals. Així, entén que l'infant a través del joc participa activament en la societat
- **Emmi Pickler.** La pedagogia Pickler es basa en la creació de vincles afectius, ja que el sentiment d'inclinació és fonamental per al correcte desenvolupament humà. Fomenta el joc en llibertat, perquè els xiquets i xiquetes juguen de manera lliure i aprenen és aconsellable crear un espai segur, on puguem treballar el seu moviment de manera natural i al seu propi ritme.

2.2 CONCRECCIÓ DE LA METODOLOGIA A DESENVOLUPAR

Tal i com estableix la llei orgànica 3/2020 dins dels principis i fins de l'educació Infantil, la metodologia utilitzada té en compte a l'alumnat d'inclusió educativa i l'aplicació del DUA (disseny universal de l'aprenentatge), es a dir, la necessitat de proporcionar a l'alumnat múltiples mesures metodològiques, organitzatives i a nivell curricular basades en experiències d'aprenentatge emocionalment positives.

Actualment, com s'ha comentat anteriorment, en l'etapa d'Infantil ja ens hem iniciat en l'aplicació d'algunes metodologies actives amb bons resultats i amb este projecte

veiem l'oportunitat de poder acabar d'implantar-les en la totalitat de les aules, dotant-les dels recursos materials i físics necessaris, al mateix temps que ampliar-les per a incorporar els ambients d'aprenentatge autònom.

Així doncs, les metodologies que volem implementar amb el projecte "Transformant mirades. Més enllà d'un espai" són:

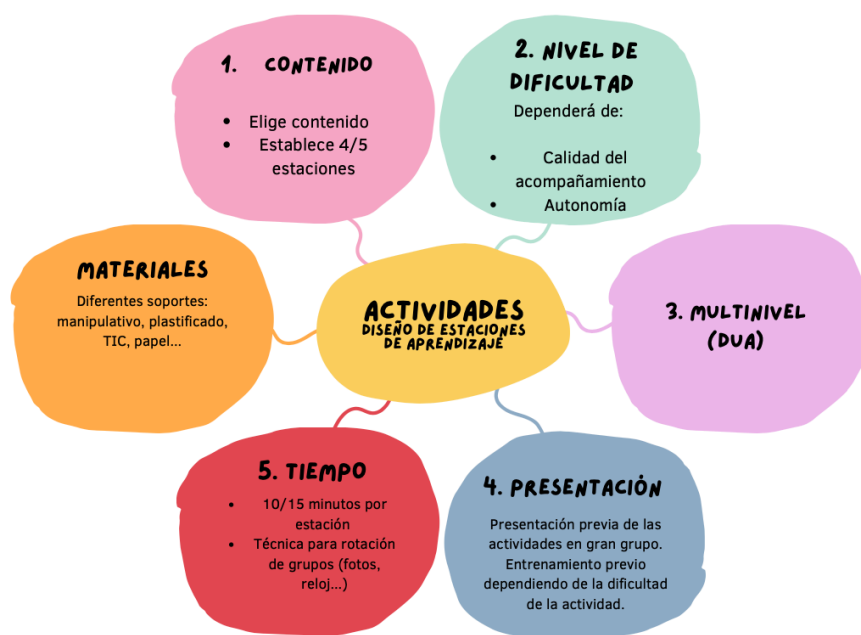
A) ESTACIONES D'APRENTATGE

Ja han sigut iniciades en algunes aules amb la intenció de poder estendre esta metodologia a la totalitat de l'etapa de manera progressiva a través del present projecte d'innovació educativa.

Les estacions d'aprenentatge són una metodologia activa que consisteix a treballar un contingut a través de diferents activitats de manera rotativa, permetent a l'alumnat treballar en xicotets grups cooperatius.

La planificació i els aspectes a tindre en compte per a dur a terme estacions d'aprenentatge de manera òptima es reflecteixen en aquestes imatges.

Este tipus de metodologia aporta un alt grau de motivació perquè l'aprenentatge siga significatiu, i aconseguim que l'alumnat siga protagonista del seu propi aprenentatge oferint-li autonomia i presa de decisions. A més, s'adapta als diferents ritmes maduratiu i estils d'aprenentatge de manera que s'aconsegueix una inclusió educativa de tot l'alumnat de l'aula, a més d'afavorir la utilització de ferramentes d'aprenentatge cooperatiu.

Les estacions d'aprenentatge es realitzen setmanalment en diferents moments (prioritàriament en les primeres hores del matí) en funció del personal de suport a la inclusió present a les aules, per a poder atendre la diversitat de manera adequada i maximitzar l'èxit i funcionalitat de la metodologia.

B) ESPAIS D'APRENTATGE

Els ambients o espais d'aprenentatge autònoms o de lliure circulació consisteixen a generar un entorn en el qual oferim diferents materials manipulatiu que atenguen tant els interessos de les persones a les quals van dirigits com al seu moment maduratiu. Estos espais de disposen de manera harmònica i relaxada perquè resulten inspiradors i motivadors. Com en altres metodologies actives, l'infant és el protagonista del seu propi aprenentatge.

Dins del nostre projecte es proposa realitzar estos ambients dins d'una franja horària (de 15.00-16.00) per a poder proporcionar a l'alumnat una entrada vespertina més relaxada i concorde als ritmes maduratiu propis de l'edat, així com minimitzar el cansament que comporta este horari als xiquets i xiquetes de tan curta edat.

Després de posar en pràctica la mesura i valorar els resultats per part de l'equip docent, els espais, temps i activitats podran anar variant en funció dels interessos de l'alumnat, les seues característiques o les propostes de millora que vagen sorgint. També podran anar variant o augmentant depenent del nombre d'aules habilitades (actualment ens han suprimit una unitat)

La proposta per als diferents espais és la següent:

- TOCA, SENT, VIU. Espai de sensorial per a experimentar amb les textures i el joc simbòlic de manera experiencial amb utilització de materials naturals i de finalitat oberta per tal de despertar la imaginació i els sentits.
- LA LLAR. Espai de joc simbòlic que té com a eix fonamental la coresponsabilitat familiar. En este espai l'alumnat podrà fer tasques pròpies de la llar i desenvolupar destreses relacionades amb la vida pràctica: cuidar dels beus, banyar-los, encarregar-se de la roba, planxar, llavar, tendir, netejar, realitzar diferents activitats de transvasaments, cuidar de les plantes...tot això, creant un ambient acollidor i harmoniós, sent el més semblant a una llar.
- ANEM AL MERCAT: espai per a propostes de llenguatge funcional i raonament matemàtic relacionats amb el joc simbòlic del mercat. En este espai, l'alumnat podrà accedir a un mercat i posar en pràctica en diferents situacions d'aprenentatge destreses matemàtiques com ara els pesos, major i menor que, operacions bàsiques, comptatge...i experimentar amb la funcionalitat del llenguatge a través d'activitats com realitzar llistes de la compra, receptes o menús.
- TALLER DE COSTURA: espai per a propostes creatives i d'experimentació amb diferents materials i ferramentes. Inclou activitats creatives per a confeccionar vestimentes amb teles i diferents elements, telers per a aprendre a teixir, bastidors de costura i zona de disfresses.
- LA FOSCOR: espai d'art i experimentació amb llum negra per a desenvolupar al màxim les experiències sensitives de l'alumnat d'edats més primerenques. Inclourà altres propostes de llum.

C) APRENTATGE COOPERATIU.

Este tipus de metodologies fomenta la utilització d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Actualment, l'equip docent s'està formant en esta línia a través del programa de formació de centres.

D) AULA MULTISENSORIAL.

Com s'ha comentat anteriorment, el CEIP Montolivet, en la seua etapa d'Infantil es troba en un procés de transformació educativa encaminat a una escola activa i més dinàmica, inclusiva i plural. Així, rendibilitzem iniciatives posades en marxa en cursos anteriors com la creació de l'aula sensorial, un espai on l'alumnat pot interactuar amb el mitjà a través dels sentits. Incorporant este espai dins de la nostra proposta d'ambients d'aprenentatge no sols posem en valor el treball realitzat, sinó que a més, l'utilitzem d'una manera que resulta més contextualitzada i eficaç.

2.3 VIABILITAT I PERDURABILITAT EN EL TEMPS

El projecte “Transformant mirades. Més enllà d'un espai” es concep com una iniciativa que impulse la introducció progressiva de les pedagogies actives en el centre educatiu des de la seua base; l'etapa d'Educació Infantil.

Al llarg dels dos últims cursos, s'han eliminat els llibres i quaderns en l'etapa d'infantil, així com s'han anat introduint diferents metodologies actives: estacions d'aprenentatge, projectes i activitats internivell en les quals l'alumnat de l'etapa d'infantil ha pogut treballar de manera conjunta. També s'han anat fent xicotets modificacions en els espais, partint del que ja teníem, reutilitzant i reconvertint mobiliari per a anar adaptant-nos a un canvi de mirada cap a l'infant i cap al que significa una educació respectuosa.

A més, hem pogut incorporar dins de la nostra programació la utilització de l'aula multisensorial com una ferramenta per a afavorir la inclusió i l'aprenentatge significatiu del nostre alumnat.

En realitzar una reflexió i valoració del que hem anat observant en la nostra pràctica docent, hem conclòs que l'ús d'esta mena de metodologies és altament eficaç per a millorar la consecució dels aprenentatges, no sols en l'alumnat estandarditzat, sinó també en aquell alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu. A més, ofereix l'oportunitat d'implementar multitud de situacions d'aprenentatge valuoses per al desenvolupament integral de l'infant, que resulten altament motivadores i que aconsegueixen que l'alumnat es convertisca en subjectes actius en el seu propi aprenentatge.

Ha quedat demostrada la viabilitat d'esta mena de pedagogies actives, en les quals l'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge, on la inclusió cobra el seu verdader sentit i finalment l'infant pot desenvolupar de manera òptima tot el seu potencial.

D'altra banda, l'acceptació d'este canvi metodològic per part de les famílies ha sigut valorat molt positivament i es mostren satisfetes amb els resultats aconseguits fins al moment a les aules on s'han iniciat este tipus de metodologies.

El projecte “transformant mirades. Més enllà d'un espai” ha sigut plantejat com una iniciació al canvi metodològic, la metxa que a poc a poc, amb el pas del temps puga anar prenent el foc d'un canvi més profund, una transformació de mirades. Així podrà anar incorporant-se de manera global a la resta del centre educatiu i per tant, implementant-se a través dels diferents documents oficials i com a senyal d'identitat metodològica comuna.

Així mateix el personal educatiu, com a motor del canvi, s'està començant a formar en estes metodologies per a implementar-les a poc a poc, a través del projecte de formació en centres.

A més, hem començat a indagar sobre com altres escoles han anat apostant per implementar a les seues aules este tipus de metodologies amb resultats molt positius i com poden resultar un exemple per a nosaltres i una font d'inspiració per a poder dur a terme este projecte de manera viable, funcional i duradora.

“Transformant mirades. Més enllà d'un espai” com a projecte d'Innovació educativa suposarà una perdurabilitat en el temps, ja que suposa una metodologia actual, amb una àmplia gamma de cursos de formació en el CEFIRE, on l'equip docent pot anar aconseguint una formació contínua. A més, la tendència inclusiva i de compensació educativa amb la qual compta el nostre centre CEIP Montolivet suggereixen la necessitat d'implementar este tipus de metodologies per a poder adaptar-nos a estes necessitats de l'alumnat, al mateix temps que oferim una educació pública i de qualitat, convertint-nos en una opció educativa viable i atractiva per a l'alumnat del nostre veïnat.

2.4 RECURSOS

Per al desenvolupament del projecte “Transformant mirades. Més enllà d'un espai” es necessiten una sèrie de recursos fonamentals. En primer lloc, espais on posar en marxa els ambients d'aprenentatge. En este cas s'utilitzarien les mateixes aules d'Infantil, adequant l'espai i transformant-lo per a poder donar cabuda a esta metodologia dins de la pràctica docent habitual de l'aula.

Quant als recursos personals, faríem ús del personal docent i no docent destinat a l'etapa d'Infantil, així com de les persones de l'aula de comunicació i llenguatge (aula CYL) que realitzen amb el seu alumnat la inclusió educativa en eixa franja horària.

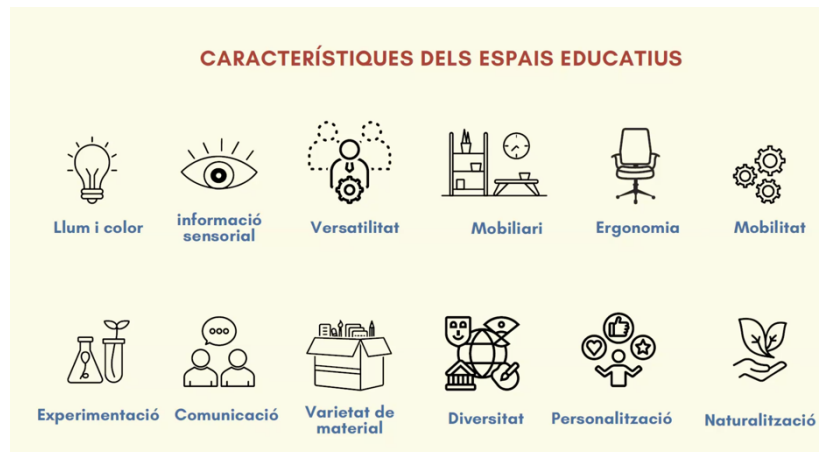
L'adquisició dels recursos materials es realitzarà a través de la dotació econòmica pròpia del projecte. Estos recursos econòmics seran la peça clau per a poder dur a terme el projecte de transformació educativa en el nostre centre.

Els recursos materials seleccionats tindran com a característica principal la capacitat de despertar curiositat, la imaginació i la creativitat, aportant una gran varietat d'elements propis de la naturalesa, així com un alt component sensorial. Així també, s'utilitzaran materials reciclats i d'origen natural, propis de la filosofia de moltes de les pedagogies actives esmentades anteriorment, aportant una perspectiva sostenible i duradora concorde als objectius de desenvolupament sostenible.

2.4 ORGANITZACIÓ DEL ESPAIS

De manera general, els espais d'aprenentatge estaran dissenyats amb la finalitat de crear un ambient acollidor, ordenat i estèticament cuidat, tal com queda establert en l'article 15 del Decret 100/2022 que ordena el currículum de l'etapa d'Educació

Infantil. Els diferents espais seran dissenyats per a afavorir el moviment, eliminant el mobiliari que no siga necessari i canviant el que no resulte funcional o concorde a les característica de l'alumnat d'esta etapa. Així es podran oferir oportunitats per al joc, el moviment i aprenentatge significatiu.

En el respecte als ambients d'aprenentatge autònom o de lliure circulació, s'organitzaran dins de les pròpies aules d'Educació infantil. Cada ambient estarà situat dins d'una de les aules de manera permanent de la manera següent (esta organització dependrà del nombre d'unitats d'infantil que es tinguen). Sempre es tindrà en compte comptar amb un espai més del número total de d'aules habilitades en Infantil per a assegurar una ràtio adequada i viable en cada ambient.

Aula de 3 anys: ESPAI 1 "LLAR"

Aula de 4 anys: ESPAI 2 "ANEM AL MERCAT"

Aula de 5 anys: ESPAI 3 "TALLER DE COSTURA"

Aula sensorial: ESPAI 4 "TOCA, SENT, VIU"

Durant la jornada de matins, cada aula realitzarà les seues activitats habituals (estacions d'aprenentatge, projectes...) En esta part de la jornada, l'alumnat de la classe de referència assignada a cada espai establert, podrà tindre accés a la part de joc simbòlic en els seus moments de joc lliure. A les vesprades, en la franja assignada per als ambients autònoms de lliure circulació, s'habilitarà la resta d'activitats adscrites a eixe espai perquè estiguen a la disposició de l'alumnat que es registre en eixe espai.

2.5 PLURILINGÜÍSME

Vivim en una societat canviant i amb un nivell d'exigència que fa que hagem d'adaptar-nos i reorganitzar-nos contínuament. Per tant, tenim l'oportunitat de transformar-nos i oferir a l'alumnat metodologies actives on es promoga la comunicació, la interacció entre iguals fomentant l'ús del castellà, el valencià i l'anglès, amb la finalitat

d'aconseguir una competència comunicativa que els de la possibilitat d'interactuar en diferents àmbits i contextos.

Nosaltres en el centre tenim com a objectiu que la llengua d'ús habitual siga el valencià. No obstant això, hem de comptar que la gran majoria de les famílies del nostre centre tenen com a llengua vehicular el castellà. A més, comptem amb un gran percentatge d'alumnat de diferents nacionalitats amb desconeixement de les dos llengües cooficials o almenys alguna d'elles. Tot això fa que ens replantegem l'organització del centre per a poder donar una resposta als alumnes quant a competència comunicativa oferint al mateix temps una igualtat d'oportunitats.

Donada la varietat de nacionalitats que integra l'alumnat del nostre centre, el plurilingüisme és un aspecte important que treballem cada dia i que cal destacar. És per això que este projecte busca oferir l'alumnat diferents espais, ferramentes i opcions per a treballar i desenvolupar les tres llengües. Per tant, s'abordarà la competència lingüística en castellà, valencià i anglés per a assegurar este plurilingüisme.

Per a potenciar la competència lingüística en valencià:

- Crearem diferents situacions comunicatives en els diferents espais amb l'objectiu de poder millorar l'expressió lingüística en valencià.

- Utilitzarem el joc com a recurs dinamitzador de la competència lingüística, ja que té molts beneficis per al desenvolupament dels xiquets i les xiquetes.

- Cartells identificatius dels diferents ambientes i espais escrits en les tres llengües i acompanyats d'imatges que representen l'espai per a potenciar l'accessibilitat cognitiva de tot l'alumnat.

Per a potenciar la competència lingüística en anglès:

- La mestra d'Infantil encarregada de donar l'anglès en la etapa pot utilitzar con a llengua vehicular el idioma estranger dins de l'ambient que dirigeix.

2.6 TRANSFERIBILITAT. PLA DE DIFUSIÓ

La transferència pot resultar un aspecte clau a l'hora de posar en marxa accions innovadores dins d'un centre educatiu, ja que permet compartir experiències i en definitiva, mantindre una formació actualitzada i permanent de la comunitat educativa.

En els últims dos cursos, el CEIP Montolivet ha iniciat un canvi metodològic que ha suposat la creació d'un aula sensorial, la millora del pati d'Infantil 3 anys, incloent-hi un xicotet hort escolar que ja esta en funcionament i la transformació de l'espai de la biblioteca. En l'actualitat, hem aconseguit una gran canvi en aquests espais, seguint els principis educatius que emmarquen les pedagogies actives. Aquest curs participarem en el programa Biblioinnova't/biblioedu per a poder dotar i actualitzar el fons bibliogràfic.

Este projecte té la intenció, no sols de transformar l'espai creant situacions d'aprenentatge enriquidores i reactivant el foment lector en el nostre centre, sinó que a més, es pretén fer una labor d'informatització i dinamització a gran escala del servici de préstecs bibliogràfics.

D'altra banda, de ser aprovat el projecte "Transformant mirades. Més enllà d'un espai" s'ha proposat per al curs esdevenidor, la formació d'un EQUIP TRANSFORMADOR, un conjunt de persones que coordinen la labor de transformació dels espais del centre, així com perquè vetlen pel seu adequat ús i organització. Dins d'esta comissió, les persones implicades pilotaran el projecte d'innovació de creació d'ambients en l'etapa d'Educació Infantil, així com supervisaran el correcte funcionament de la resta d'espais que ja s'estan posant en marxa (biblioteca, aula sensorial i hort escolar)

Igual que altres centres educatius ens estan servint d'exemple i inspiració, en un futur ens agradaria poder ser un d'eixos centres impulsors de la innovació educativa i col·laborar amb el programa I-Moute o amb el CEFIRE.

Com a part fonamental de la posada en marxa d'un projecte d'aquestes característiques, trobem que és important la difusió del projecte.

Una volta aprovat, dedicarem part de temps per donar a conèixer-lo a la resta de la comunitat educativa a través de videos de presentació realitzats amb la implicació de l'alumnat del centre, la pàgina web del centre, a les jornades de portes obertes i amb l'ajuda d'elles famílies i del consell escolar.

Al mateix temps, és important no sols la difusió que es fa a nivell extern, també és important la difusió dins de l'espai del centre educatiu i de les seues dependències, convertint-se en una ferramenta potent per a la difusió. Parlem del concepte de documentació pedagògica explicat a l'article 26 del Decret 100/22 que ordena l'ensenyament de l'Educació Infantil.

El procés d'observació i documentació pedagògica permeten a l'equip educatiu recollir, registrar, analitzar, interpretar i comunicar la informació sobre algun d'aquests tres objectes d'avaluació:

- a) Mostrar algun aspecte de la vida a l'escola dels xiquets i xiquetes que ajude a entendre la línia pedagògica del centre o també, alguna característica pròpia de la cultura de la infància.
- b) Fer visible algun procés d'aprenentatge que s'ha dut a terme de manera col·lectiva o individual.
- c) Ser una eina d'estudi per a la revisió i la millora contínua de la pràctica docent.

La documentació pot estar dirigida als xiquets i xiquetes, famílies, equip educatiu, professionals de l'etapa següent o a la comunitat educativa.

D'aquesta manera "l'equip transformador" ha d'incloure dins de la seua labor, informar sobre la finalitat de la documentació pedagògica, fomentar la seua aplicació

dins dels espais del centre, així com afavorir la transformació dels espais susceptibles d'acollir aquesta pràctica pedagògica.

2.7 PARTICIPACIÓ

El projecte serà dut a terme principalment per l'equip d'educació infantil, impulsor del canvi metodològic dins de la seua etapa educativa. A més, es conformarà un “equip transformador”, una comissió formada per persones de tots els cicles, podent incloure personal no docent (educadores d'educació espacial), que vulguen formar part de la iniciativa i col·laborar activament en la transformació dels diversos espais del centre, així com del seu manteniment.

Per tal de millorar la nostra practica docent i fomentar així el desenvolupament professional de tot el claustre, hem participat en diferents seminaris i programes d'innovació:

- SEMINARI DE FORMACIÓ PATIS INCLUSIUS. Per part de tot el professorat del centre durant els cursos 19/20 i 20/21 a càrrec de la ponent Beatriz Hernández Díez integrant de l'equip de formadors de “Patios y Parques Dinámicos” de Gey Lagar.
- SEMINARI DE FORMACIÓ D'AULA SENSORIAL. Per part de l'equip docent d'educació infantil i de la Unitat Específica de Comunicació i Llenguatge durant els cursos 21/22 i 22/23.
- PLA DE FORMACIÓ EN CENTRES SOBRE METODOLOGIES ACTIVES. Per part de tot el professorat del centre durant el present curs 23/24 formació sobre ferramentes per al treball cooperatiu.
- PARTICIPACIÓ EN EL PROGRAMA “I-MOUTE”. El claustre de centre participa com a observador d'altres centres per tal de nodrir-se de les experiències i treball de companys i companyes per tal de millorar la nostra practica educativa.
- PARTICIPACIÓ EN ELS PIIE. Fa tres cursos, el centre va presentar un PIIE relacionat amb la creació d'un aula multisensorial destinat a l'alumnat d'Educació Infantil i de la Unitat Específica de Comunicació i Llenguatge.
- PARTICIPACIÓ EN LES JORNADES “Aules transformadores, espais d'aprenentatge innovadors: creant l'escenari per a la transformació educativa” per part del professorat implicat en la presentació del present PIIE
- PARTICIPACIÓ EN EL PROGRAMA BIBLIOINNOVA: Durant el curs 23/24 anem a presentar el projecte per a la transformació de la biblioteca escolar.

A més, volem visitar altres centres públics propers als nostres per observar la posada en marxa d'aquestes metodologies.

Cal remarcar, que este projecte és una bona oportunitat per a la inclusió i participació de les famílies i altres membres de la comunitat en la vida del Centre, element fonamental per al desenvolupament de la nostra Comunitat.

El CEIP Montolivet coopera amb diferents entitats que ens ajuden a aprendre i compartir experiències, com són:

- ⇒ FUNDACIÓ ASINDOWN VALÈNCIA. Trobem que l'esport és una part fonamental de l'educació de qualsevol persona. En este sentit, este curs escolar persones adultes amb diversitat funcional intel·lectual que pertanyen a la fundació Asindown fan tasques esportives al pati del nostre centre.
- ⇒ CLUB DE BASQUET PRÀCTIQUES. El nostre centre té una col·laboració de gran trajectòria amb este equip de *basquet que compta amb diferents categories i fan ús de les instal·lacions del centre des de fa més de 15 anys.
- ⇒ FUNDACIÓ ESPORTIVA MUNICIPAL. La col·laboració amb esta fundació naix de la necessitat d'establir relacions amb les entitats i espais públics i privats del nostre barri. L'alumnat de la unitat específica fa ús de la piscina municipal per tant de treballar l'autonomia i esport en este alumnat.
- ⇒ CENTRE MUNICIPAL D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS *MONTOLIVETE. Alumnat de tercer cicle de primària ha fet tasques de col·laboració amb persones majors d'este centre a través de l'intercanvi de cartes.
- ⇒ VALÈNCIA SALUDABLE
- ⇒ FUNDACIÓ INICIATIVA SOCIAL, KUMPANIA I ASSOCIACIÓ PERIFÈRIA. Són tres de les associacions on part del nostre alumnat és atès per a millorar la seua competència curricular a causa de la seua situació de desavantatge social, cultural i econòmic.
- ⇒ FUNDACIÓ ADSIS. És una fundació del nostre barri que treballa amb el nostre alumnat diferents temes transversals socials, com l'ús i gestió de les xarxes socials, les relacions interpersonals i el desenvolupament dels Objectius de Desenvolupament Sostenibles.

Este projecte aposta per la il·lusió d'impulsar el canvi i que siga un projecte on tots tinguem cabuda. Un projecte innovador per a l'escola, per al barri... però sobretot per al nostre alumnat.

3. MESURES DE RESPOSTA PER A LA INCLUSIÓ

L'atenció individualitzada constituirà la pauta ordinària de l'acció educativa, contemplant la diversitat de l'alumnat adaptant la pràctica educativa a les característiques de l'alumnat.

Tal i com s'estableix en la Resolució de 5 de Juliol de 2022 de les instruccions per a l'organització i funcionament dels centres d'Educació Infantil i Primària les mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat, i que per tant han de estar incloses dins del nostre projecte són:

- Actuacions de sensibilització dirigides a la comunitat educativa.
- Programes o actuacions de disseny propi o programes singulars autoritzats per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que despleguen les línies d'actuació del Decret 104/2018, relacionades amb la identificació i eliminació de barreres contextuais a la inclusió, la mobilització dels recursos per a donar suport a la inclusió i el currículum inclusiu.
- Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals.
- Criteris pedagògics per a la presentació dels continguts que garantisquen l'accessibilitat universal (física, cognitiva, sensorial i emocional) i sota els principis d'implicació, representació, acció i expressió del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA).
- Procediments per a la detecció i anàlisi de barreres contextuais per a la inclusió i procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat.
- Actuacions per a la detecció primerenca i intervenció amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Actuacions per a la prevenció i intervenció primerenca mitjançant programes de desenvolupament competencial de continuïtat, progressió i coordinació al llarg de les diferents etapes educatives davant les dificultats d'aprenentatge, la comunicació i el llenguatge.
- Procediments establits per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport per a la resposta a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que es desenvolupen al centre en cada una de les etapes.
- Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels plans d'actuació personalitzats.

Així, dins del nostre projecte "Transformant mirades. Més enllà d'un espai" oferim múltiples formes de joc, de relació i de comunicació, s'està garantint la igualtat d'oportunitats, ja que l'objectiu serà plantejar uns objectius generals i iguals per a tot l'alumnat, però cada alumne i alumna els desenvoluparà segons les seues necessitats, habilitats i ritme d'aprenentatge.

Per tant, totes les activitats planificades i propostes tenen en consideració a tot l'alumnat, de manera que s'afavoreix el seu desenvolupament dins de les seues característiques i fent que el seu aprenentatge siga vivencial, contribuint així al desenvolupament dins de la seua vida quotidiana.

Es pretén que l'alumnat siga el constructor del seu propi aprenentatge, sent conscient de les seues fortaleeses i aspectes a millorar.

¿CÓM S'ESPECIFICA AÇÓ DINS DEL NOSTRE PROJECTE?

La inclusió educativa no és una moda o aspecte educatiu puntual, és una realitat que ha vingut a les escoles per a quedar-se. A la nostra escola es pot observar, cada vegada d'una forma més palesa, la necessitat d'entendre esta inclusió educativa com una realitat, per la qual cosa, portem molts cursos treballant la inclusió tant a les aules com a nivell de centre amb tres pilars fonamentals: accés, participació i aprenentatge.

La proposta educativa del nostre centre aposta per uns espais competencials on tenim en compte l'educació com un procés integral i les capacitats de l'alumnat basant-se en el disseny universal d'aprenentatge (DUA).

Entenem este projecte com un conjunt d'actuacions educatives que més enllà de ser rígides o jerarquitzades, es plantegen com a actuacions dirigides a donar resposta a les diferents motivacions, ritmes, estils d'aprenentatge, capacitats i interessos pròpies.

A més, afavoreix la relació entre els seus companys i companyes, beneficiant-se tants els uns com els altres, i afavorint la cohesió de grup. Les activitats que tenim programades tracten de dirigir-se a tot l'alumnat, perquè aconseguisquen les competències establides i es relacionen amb les àrees treballades.

Per tant, considerem que és important adaptar els espais eliminant barreres i donar a cada alumne i alumna la possibilitat d'aconseguir les seues pròpies metes i objectius perquè l'espai ens ajuda a millorar l'aprenentatge mitjançant:

- Confort: il·luminació, ventilació, temperatura, acústica...
- Versatilitat: ús de mobiliari adaptat a l'alumnat, diferents espais d'aprenentatge...
- Emocions: serenitat, il·lusió, calidesa, bellesa...
- Relacions: entre iguals, internivells, cooperació...

4. AVALUACIÓ

4.1 PLA D'AVALUACIÓ

S'ha d'entendre que l'avaluació no sols mesura els resultats, sinó que condiona què ensenyem i com, i molt especialment què aprenen els estudiants i com ho fan. El nostre procés de canvi implica no tan sols una innovació del procés, sinó també una adequació de l'avaluació cap a aquest procés. Això implica una observació minuciosa des de l'inici fins a arribar al producte final i la seua difusió. L'avaluació ha de ser tant formativa com formadora, és a dir, ha de tindre la finalitat de regular tot el procés d'ensenyament-aprenentatge donant l'oportunitat de que siga el propi alumne qui s'avalua corregint les seues errades i prenent les decisions de canvi oportunes.

L'anàlisi dels resultats es durà a terme en les reunions de cicle i en les sessions d'avaluació, ja aquest procés que es presentarà a través de rúbriques, seran la ferramenta principal per a la nostra tasca avaluadora per a l'elaboració dels diferents informes d'avaluació.

Aquest pla d'avaluació també servirà per fer propostes de millora o canvis en els diferents ambients d'aprenentatge.

4.2 INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

a) Documentació pedagògica

El Decret 100/2022 que estableix el currículum d'educació infantil l'observació i la documentació pedagògica són dos ferramentes bàsiques per a l'avaluació, ja que fan possible establir un registre, analitzar la informació i finalment comunicar-la en base a tres objectes de l'avaluació.

- Mostrar algun aspecte de la vida en la escola del xiquets i les xiquetes.
- Fer visible els processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Com ferramenta per a la avaluació de la mateixa pràctica docent.

La documentació pedagògica que s'utilitza a l'aula de forma quotidiana està dirigida a tota la comunitat educativa, s'elabora en diferents formes de representació, (vídeos, fotos, exposicions...) en diferents canals de difusió (pagina web, panels, infografies...) i en diferents espais dins del centre.

b) Rúbriques i models de registre

La informació dels processos d'ensenyament i aprenentatge obtinguda de l'observació i de les diferents documentacions pedagògiques es veurà reflectida en **rúbriques**.

Per tal de valorar les competències de l'alumnat en la consecució de les diferents estacions d'aprenentatge s'ha de dur a terme un exercici d'observació i registre continuat.

Per aquesta finalitat, s'han elaborat per a tota la etapa d'educació infantil les rúbriques que repleguen les competències específiques per a cada àrea desenvolupades al RD 100/22 i desglossades segons el curs.

Per altra banda, en quant a l'avaluació del ambients d'aprenentatge autònom i de lliure circulació es farà una doble avaluació, la de l'alumnat i la del responsable de cada espai.

4.3 INDICADORS D'AVALUACIÓ Y PARTICIPACIÓ DEL AGENTS IMPLICATS

Cal destacar que el caràcter de l'avaluació serà de diagnòstic i formatiu, permetent la modificació de diferents aspectes al llarg del procés. Per tant, els indicadors d'avaluació estaran lligats amb els instruments de valoració que han estat presentats a l'apartat anterior.

Per definir més aquests indicadors, al realitzar-se mitjançant l'observació directa del claustre i la gestió i preferències del propi alumnat, estaran basats en:

- El tipus de joc que realitza l'alumnat.
- Actitud emocional i interès de l'alumnat.
- Disposició de l'alumnat ha participar en els espais.
- Intersos i motivacions de l'alumnat.
- Valoració dels conflictes, en quin moment i situació es donen.
- Grau de seguretat
- Grau en què l'organització s'adequa als propòsits que es persegueixen.
- Grau d'implicació en les activitats proposades.

D'acord amb aquestos indicadors es realitzaran les fulles de registre i les rúbriques.

Nom de l'alumne:				
Data:				
Conductes	Freqüència amb les que se observen			
	Mai	Poques vegades	Prou vegades	Sempre
Participa activament en les activitats				
Manipula els materials sense prejudicis				
Respecta als seus companys				
Mostra interès pels distints materials				
Predomina un estat anímic d'alegria i confiança				
És respectuós amb el material utilitzat				
Se sent satisfet amb la pràctica educativa				
Observacions				

Responsable	Data
1. L'aula està ben organitzada?	
2. La quantitat i tipus de material és adequat?	
3. l'estat dels materials, és adequat?	
4. La temperatura i llum són les correctes?	
5. Els espais, estan correctament organitzats?	
6. S'ha respectat el calendari de sessions i la durada de les mateixes?	
7. Els alumnes han millorat la seua pràctica diària?	
8. Quines dificultats han sorgit o he observat?	
9. Quins aspectes podrien millorar?	

La participació en els processos d'avaluació serà a càrrec dels mateixos agents implicats en el projecte i en la seua posada en funcionament. Així doncs, les mestres de l'etapa d'educació infantil seran les responsables de valorar i avaluar els processos ensenyament-aprenentatge de les estacions d'aprenentatge i dels ambients d'aprenentatge, així com del seu correcte funcionament a través de les rúbriques comentades en l'apartat anterior. De la mateixa manera, seran les encarregades de proposar les propostes de millora en cas de ser necessari.

D'altra banda, l'equip transformador serà l'encarregat de coordinar i valorar a nivell general el treball, bon ús i cura dels espais que es van transformant dins del centre i que a més, estan en relació amb el present projecte (biblioteca, aula sensorial o espai exterior d'infantil)

5. CONCLUSIONS I IMPACTE DEL PROJECTE

El Projecte "Transformar mirades. Més enllà d'un espai" naix de la necessitat de transformar la nostra escola, de la reflexió comuna d'un grup de professionals que creu en l'educació com a motor de canvi de la societat. Aquest PIIE ens dona el recolzament institucional que necessitem per a la millora i la Innovació del CEIP Montolivet.

Els ambients de lliure circulació, les estacions d'aprenentatge i la transformació dels espais a les aules d'infantil, són el mitjà pel qual el nostre alumnat rebrà les eines per a descobrir el món i créixer, formant ciutadans crítics, constructius i respectuosos.

A tot el personal del nostre centre, ens connecta amb la realitat i amb la resta d'agents que tantes vegades han quedat aïllats, però que ara apareixen com a part fonamental de l'escola que estem construint.

Despertar il·lusions, crear somnis, acompanyar en tantes esperances, en grans expectatives del nostre alumnat, en formar part d'un grup de docents valents i

compromesos, de pertànyer a un grup, amb una identitat pròpia, amb uns valors i una missió comuna.

Açò és la nostra finalitat, sentir que estem transformant mirades.